

Şehir Dışında Bir Gün Öyküler

Anton Pavloviç
Çehov

Çeviren:
Günay
Çetao
Kızılırmak

Anton Pavloviç Çehov, 29 Ocak 1860'ta Rusya'nın taşra kenti olan Taganrog'da doğdu. Bir serf olarak doğmuş baba Pavel Çehov dindar bir bakkaldı. Çehov'u dükkânında çalışmaya ve kilise korosuna katılmaya zorladı. İflas eden baba aileyi Moskova'ya taşıyınca genç Çehov Taganrog'da tek başına kalıp kendi hayatını kazanmaya başladı. 1892'de Moskova'da tıp fakültesine yazıldı, bir yandan da ailesinin geçimine katkıda bulunmak için çeşitli dergilere takma adla yazılar yazıyordu. Üniversiteden sonra başladığı hekimlik hayatını, yazarlık uğruna terk etti. 1887'de *Alacakaranlıkta* adlı öykü kitabıyla Rus Akademisi tarafından verilen Puşkin Ödülü'nü aldı. 1890'da yazdığı *Altıncı Koşuş* adlı öyküyle ünü tüm Rusya'ya yayıldı. *Martı* adlı oyununun 1896'daki prömiyerinin uyandırdığı olumsuz yankılar, on dört yaşından beri veremle savaşıyan Çehov'u daha da güçsüz düşürmüştü. *Martı* daha sonra Moskova Sanat Tiyatrosu'nda sahnelendi; onu *Vanya Dayı* (1897), *Üç Kız Kardeş* (1900-1901) izledi. Yakalandığı verem hastalığının tedavisi için gittiği Almanya'da 1904 Temmuz'unda, 44 yaşında öldü.

**Şehir Dışında
Bir Gün
Öyküler
Anton Pavloviç Çehov**

Şehir Dışında Bir Gün Öyküler

Anton Pavloviç Çehov

Orijinal adı

Den za gorodom

Rusça aslından çeviren

Günay Çetao Kızılırmak

Yayına hazırlayan

Aslı Güneş

Türkçe yayın hakları

© Doğan Egmont Yayıncılık
ve Yapımcılık Tic. A.Ş.

1. baskı / Haziran 2021

ISBN 978-605-09-8487-3

Sertifika no: 11940

Kitap ve kapak tasarımı

Geray Gençer

Baskı

Ana Basın Yayın Gıda İnş. San. Tic. A.Ş.
Mahmutbey Mah. Devekaldırımı Cad.
2622 Sk.

Güven İş Merkezi, No: 6/13 Bağcılar -
İSTANBUL

Tel. (212) 446 05 99

Sertifika No: 20699

Doğan Egmont Yayıncılık

ve Yapımcılık Tic. AŞ

19 Mayıs Cad. Golden Plaza

No 3, Kat 10, 34360

Şişli - İstanbul

Tel: (212) 373 77 00

Faks: (212) 355 83 16

www.dogankitap.com.tr

editor@dogankitap.com.tr

satis@dogankitap.com.tr

Şehir Dışında Bir Gün

Öyküler

Anton Pavloviç Çehov

—
Çeviren:
Günay Çetao
Kızılırmak
—

İçindekiler

Küçük Bir Şaka.....	11
Bukalemun.....	18
Bu Kadarı da Fazla	24
Memurun Ölümü.....	31
Şişman ve İnce	36
Acı.....	40
Telaş.....	49
Akalın	61
Oğlanlar	70
Karıyla Atışan Adam (Bir Olay)	81
Vanka.....	83
Pısırick	90
Maske	93
Çocuklar	102
Dert	112
Aşçı Kadın Evleniyor.....	121

Korumasız Varlık	130
Sevinç	138
Suikastçı.....	142
Unuttum!!	149
İki Gazeteci (Gerçekdışı Hikâye).....	156
Şehir Dışında Bir Gün (Bir Olay)	162
Değerli Köpek	172
Kötü Çocuk	177
Posta Müdürü ile Sohbet.....	181
Öğretmen	187
Nişan	198
Keyifsiz.....	204

Küçük Bir Şaka

Aydınlık bir kış ikindisi... Şiddetli ayaz var; koluma giren Nadenka'nın bukleleri ve üst dudağının üzerindeki ayva tüyleri gümüş rengi kırçla örtülüyor. Yüksek bir dağın üzerinde duruyoruz. Güneşin ayna diye kendisini seyrettiği meyilli bir düzlük, ayaklarımızın dibinden başlayıp aşağıya dek uzanıyor. Yanımızda, parlak kırmızı, kalın bir kumaşla kaplı küçük bir kızak var.

“Kayalım, Nadejda Petrovna!” diye yalvarıyorum. “Bir kerecik! Sizi temin ederim, tek parça ve canlı kalacağız.”

Fakat Nadenka korkuyor. Küçük lastik pabuçlarından başlayıp buz dağının bitimine dek uzanan alan korkunç, sonsuz derinlikte bir uçurum gibi görünüyor ona. Aşağı bakar bakmaz, hatta yalnızca kızağa binmesini önerdiğimde bile soluğu kesiliyor; bir de uçurumdan kayma tehlikesini göze alırsa, neler olacak kim bilir! Ölü, aklını yitirir herhalde.

“Yalvarırım size!” diyorum ben. “Korkmanıza gerek yok! Yüreksizlik, ödleklik bu, anlasanıza!”

Nadenka sonunda razı oluyor; yüzünden, yaşamını tehlikeye atma pahasına razı olduğunu okuyorum. Titreyen, solgun Nadenka'yı kızağa bindirip kolumla sarıyorum, birlikte uçuruma yuvarlanıyoruz.

Kızak, kurşun gibi uçuyor. Yarılan hava yüzümüze vuruyor, uğulduyor, kulaklarımızın içinde ısıklık çalıyor, canımızı acıtarak ısıyor bizi öfkeyle, başlarımızı koparmak istiyor omuzlarımızdan. Rüzgârın baskısından kulaklarımız işitmez oluyor. Sanki şeytan bizi pençeleriyle kavramış, çılgınlarla cehenneme sürükliyor. Çevremizdeki nesnelere, hızla akan, uzun bir çizgiye dönüşüyor... Bir saniye daha böyle geçerse öleceğiz sanki!

“Sizi seviyorum, Nadya!” diyorum kısık sesle. Gitgide yavaşlıyoruz; rüzgârın uğultusu, kızağın vızıltısı eskisi kadar korkutucu değil artık, soluğumuz kesilmiyor. Ve işte sonunda aşağıdayız. Nadenka ne ölü ne diri. Rengi solmuş, güçlükle nefes alıyor... İnmesine yardım ediyorum.

“Bir daha asla kaymam” diyor dehşet dolu kocaman gözleriyle bana bakarak. “Dünyaları verseler yine kaymam! Az kalsın ölecektim!”

Az sonra kendisine geliyor ve soru dolu gözlerle gözlerime bakıyor: O üç sözcüğü söyleyen ben miydim, yoksa rüzgârın gürültüsü mü yanıltmıştı onu? Bense yanında duruyor, sigaramı tütürüyor ve dikkatle eldivenimi inceliyorum.

Koluma giriyor; uzun bir süre dağın eteklerinde dolaşıyoruz. Belli ki muamma rahat vermiyor ona. O sözler söylendi mi, söylenmedi mi? Evet mi, hayır mı? Evet mi, hayır mı? Bu, hayati bir mesele, gurur, onur, mutluluk meselesi, çok önemli, yeryüzündeki en önemli mesele. Nadenka sabırsız, üzgün, derinlere inmeye çalışsan gözlerle bakıyor yüzüme, sorularına yersiz yanıtlar veriyor, konuya girmemi bekliyor. Nasıl bir oyundur bu sevgili yüzde izlediğim, nasıl bir oyun! Kendisiyle savaştığını görebiliyorum, bir şey söylemek istiyor, bir şey sormak ama doğru sözcükleri bulamıyor, çekiniyor, korkuyor, sevinci engel oluyor ona...

“Var mısınız?” diyor sonra, bana bakmadan.

“Neye?”

“Bir... bir kez daha kaymaya.”

Merdivenlerden dağa tırmanıyoruz. Titreyen, solgun Nadenka'yı yeniden kızağa bindiriyorum, yeniden korkunç uçuruma yuvarlanıyoruz; rüzgâr uğulduyor, kızak vızıldıyor ve yine uçuşumuzun en şiddetli ve gürültülü anında belli belirsiz, “Sizi seviyorum, Nadenka!” diyorum.

Kızak durduğunda Nadenka, az önce kaydığımız dağı şöyle bir süzüyor, ardından uzun uzun yüzüme bakıyor, kayıtsız, duygusuz sesimi dinliyor; manşonundan başlığına kadar bütün vücudu tepeden tırnağa olağanüstü bir şaşkınlığı anlatıyor o an. Yüzünden şunları okuyorum:

“Neler oluyor? O sözleri söyleyen kimdi? O muydu, yoksa bana mı öyle geldi?”

Bu belirsizlik huzurunu kaçırıyor, sabrını taşıyor. Zavallı kız, sorularımı yanıtızsız bırakıyor, somurtuyor, ağladı ağlayacak.

“Eve gitsek mi artık?” diye soruyorum.

“Ben... benim hoşuma gitti kaymak” diyor Nadenka kızarak. “Bir kez daha kayalım mı?”

Hoşuna gitmişmiş kaymak, oysa kızağa binerken önceki gibi solgun; korkudan güçlkle soluk alıyor, titriyor.

Üçüncü kez kayıyoruz; nasıl yüzüme baktığını, nasıl dudaklarımı göz hapsine aldığı görebiliyorum. Ama ben ağzımı mendille kapayarak öksürüyorum ve dağın ortasına ulaştığımızda söyleyebiliyorum ancak, “Sizi seviyorum, Nadya!” diye.

Ve muamma muamma olarak kalıyor! Nadenka susuyor, bir şeyler düşünüyor... Kayak pistinden evine kadar geçiriyorum onu; yavaş yürümeye çalışıyor, ağır adımlar atıyor ve hâlâ o sözleri tekrar söylememi bekliyor kendisine. Ruhunun nasıl acıdığını, “Rüzgâr söylemiş olamaz ya! Rüzgârın söylemiş olmasını istemiyorum!” dememek için kendisini nasıl güçlkle tuttuğunu görebiliyorum.

Ertesi sabah şöyle bir not alıyorum: “Bugün piste gidecekseniz, beni de alın. N.” Ve o günden itibaren Nadenka ile her gün piste gitmeye başlıyorum ve kızakla aşağı her kayışımızda kısık sesle aynı sözleri söylüyorum:

“Sizi seviyorum Nadya!”

Kısa süre sonra Nadya bu cümleye, şaraba, morfine alışır gibi alışıyor. Onsuz yaşayamaz hale geliyor. Aslında dağdan uçmak yine eskisi gibi ürkütüyor onu, ama korku ve tehlike aşk sözlerine; hâlâ bir bilmece olarak kalan ve ruhunu yoran o sözlere ayrı bir büyü katıyor. Yine iki şüpheli var: Ben ve rüzgâr... Kendisine ilan-ı aşk edenin hangimiz olduğunu bilmiyor, ama sanki umursamıyor da artık bunu; hangi kaptan içtiği önemli değil, önemli olan sarhoş olmak.

Bir defasında, gündüz vakti piste tek başıma gidiyorum; kalabalığa karıştığımda Nadenka'nın dağa yaklaştığını, bakışlarıyla beni aradığını görüyorum... Usulca merdivenleri tırmanıyor... Tek başına kaymaya korkuyor, hem de nasıl korkuyor! Rengi kar gibi beyaz; titriyor, idama gider gibi gidiyor ama gidiyor yine de, arkasına bakmadan ve kararlı. Belli ki denemeye karar vermiş: O büyülü, tatlı sözler ben yokken de çalınacaklar mı kulağına? Dehşetten ağzı açık, solgun, kızağa bindiğini görüyorum; gözlerini yumuyor ve dünyayla ebediyen vedalaşıp hareket ediyor... “Vızzz...” Vızıldıyor kızak. Nadenka o sözleri duyuyor mu bilmiyorum... Bitkin ve dermansız inişini görüyorum kızaktan yalnızca. Yüzünden, o sözleri duyup duymadığını kendisinin de bilmediği anlaşılıyor. Aşağı kayarken onu saran korku, işitme, sesleri ayırt etme, anlama yeteneğini almış elinden...

“Kitaplardan öğrenmemiş bu insanlar hayatı, tarlada, ormanda, nehir kenarında öğrenmişler. Şarkı söyleyen kuşların kendileriymiş öğretmenleri; batarken arkasında koyu kızıl bir tan yeri bırakan güneş, ağaçlar ve otlar.”

Hayatı kitaplardan öğrenmeyen insanların öykülerini anlatır Çehov, hayatı kitaplardan öğrenen insanlara...

tevsiiye edilen
KDY' sız
sagq fiyatı

₺ 13,90

Şarkılar ve Öğretmenler

ISBN 978-605-09-8487-3

9 786050 984873

Doğan
Kitap